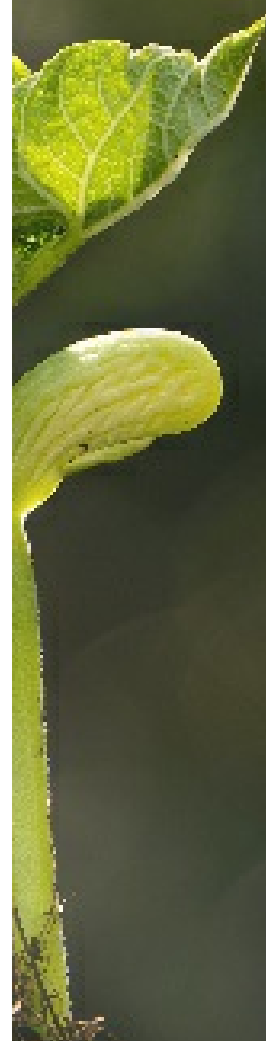

Rapport for

Bærekraftig forretningspraksis 2021

for FoodMan AS

Til lesere av rapporten

Næringslivet har stor påvirkning på mennesker, samfunn og miljø og kan både bidra positivt til utvikling, men også medvirke negativt og forårsake skade. Virksomheter har derfor også en nøkkelrolle i å oppnå FNs bærekraftsmål. Alle selskaper, uavhengig av størrelse, er av norske myndigheter forventet å kartlegge, forebygge, begrense og gjøre rede for hvordan de håndterer risiko for negativ påvirkning samt rette opp skade for mennesker, samfunn og miljø – såkalte aktsomhetsvurderinger (due diligence). Dette gjelder både næringsliv, offentlig sektor og organisasjoner. Større virksomheter er fra og med 1. juli 2022, gjennom åpenhetsloven, lovpålagt å utføre dette arbeidet og vise åpenhet om det ved å rapportere offentlig om arbeidet.

Medlemmer i Etisk handel Norge har forpliktet seg til å jobbe med aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis. Til grunn for dette arbeidet ligger Etisk handel Norges prinsipper (vår code of conduct), som dekker områdene anstendig arbeid, menneskerettigheter, miljø/klima, antikorrupsjon og dyrevelferd.

Malen for medlemsrapporten er utformet for at virksomheten skal vise åpenhet om sitt arbeid med ansvarlig næringsliv og bærekraftig forretningspraksis, som beskrevet i FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper. I rapporteringen skal det inngå hvordan virksomheten arbeider med aktsomhetsvurderinger og beskrive hvilke utfordringer virksomheten står overfor, hvilke tiltak som gjennomføres for å håndtere utfordringene samt fremdrift og resultater. Alle medlemsrapportene gjøres offentlig tilgjengelig på Etisk handel Norges hjemmesider.

Heidi Furustøl

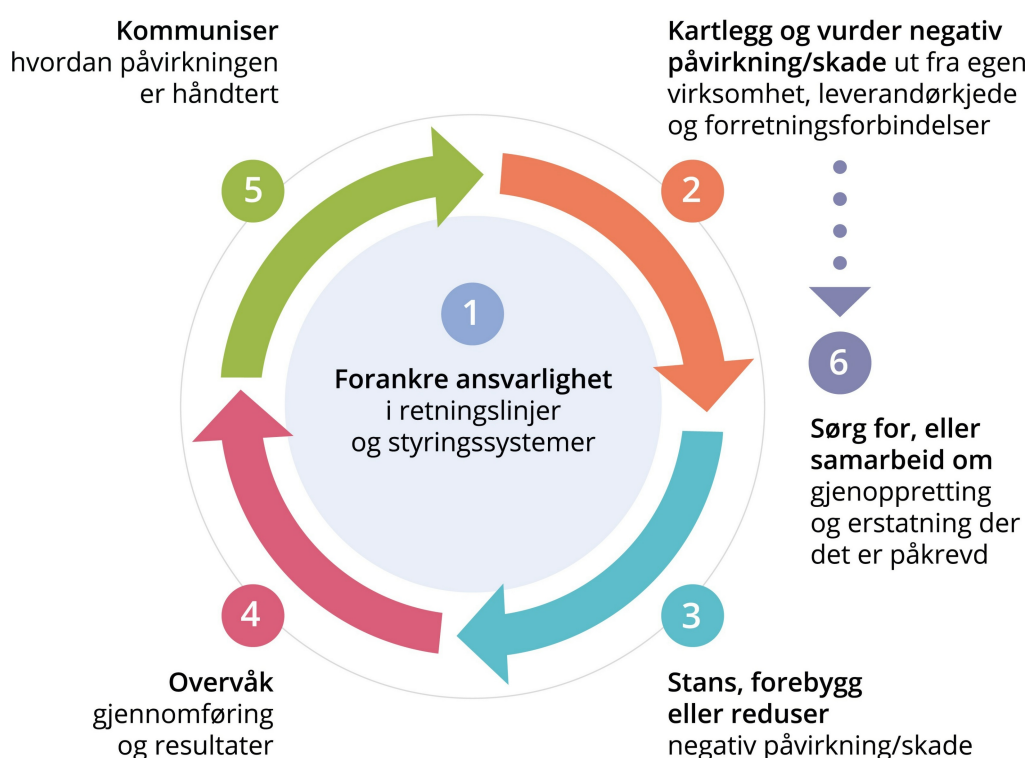
Daglig leder

Etisk handel Norge

Aktsomhetsvurderinger

Denne rapporten er bygget rundt FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs modell for aktsomhetsvurderinger for ansvarlig næringsliv.

Modellen har seks trinn som beskriver hvordan virksomheter kan jobbe for mer ansvarlig og bærekraftig forretningspraksis. Å være god på aktsomhetsvurderinger betyr ikke at en virksomhet ikke har negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, men heller at virksomheten er åpen og ærlig om utfordringer og håndterer dette på best mulig måte i samråd med sine interessenter. Denne rapporten er delt inn i kapitler basert på denne modellen.

Forord av daglig leder

I år er det 30 år siden FoodMan ble startet, og i alle disse årene har import vært vesentlig for oss. I dag er Asia og Sør-Amerika noen av de viktigste samarbeidsområdene. Vi ser og forstår at arbeidsforholdene i områder vi har importert fra ikke i alle henseende er akseptable. Vi jobber imidlertid tett med de største samarbeidspartnerne, og yter en stor innsats for å ha en tilstrekkelig strukturell oppfølging.

I corona-året 2021 har vi gjort store løft innen bærekraft. Vi setter oss derfor enda høyere mål om utvidet kunnskap, en bedre kartlegging og en raskere og mer offensiv arbeidsform. Dette vil gi oss forbedringer på de ønskede områdene. Utfordringene har vært mange. Siden vi har mange leverandører og ikke minst mange underleverandører, er det viktig for oss å møte dette offensivt, men samtidig i et tempo som gjør at vi opplever en reell og bærekraftig fremdrift.

Vi tok et aktivt valg da vi for noen år siden meldte oss inn i Etisk Handel Norge (EHN). Vi ønsket å forplikte oss til å bidra til en bærekraftig utvikling. Selv om det er tidsmessig krevende å avdekke hvor de største forbedringspotensialene ligger, ser vi at vi oppnår gode resultater når vi setter inn de rette ressursene. Prioriteringene de nærmeste årene vil være å informere, samarbeide og stille tydelige krav til alle samarbeidspartnere slik at vi sammen oppnår de målene vi setter oss. Erfaringen fra 2021 viser at viljen våre leverandører har til å la seg etisk revidere og inngå Sedex medlemskap er stor. Det samme har viljen til å utlevere etterspurt informasjon og å spørre oss om bistand.

På den måten skal vi være et trygt valg for våre kunder og leverandører også de neste 30 årene.

" Vi gjennomfører! "

Petter Grunnan
Daglig Leder

Nøkkelinformasjon om bedriften og leverandørkjeden

Nøkkelinformasjon om bedriften

Navn på bedriften

FoodMan AS

Adresse hovedkontor

Myrfaret 6, 1930 Aurskog, Norge

Viktigste merker, produkter og tjenester

Snacks, nøtter, nøtte-/fruktblandinger, sprøstekt løk og sjokoladeprodukter.

Beskrivelse av bedriftens struktur

FoodMans organisasjon består av daglig leder som har hovedansvar for hele driften. Ledergruppen består av leder for økonomi og personal, leder for logistikk, produksjon og innkjøp, leder for prosjekt, bygning og automasjon og leder for kvalitet, produktutvikling og bærekraft. Ledergruppen har ansvar for at bærekraftig praksis utøves i alle avdelinger.

Driftsteknikere, skiftledere, lagerleder, kvalitetskoordinator, kvalitet- og bærekraftkoordinator og innkjøpssekretær har ansvar for å etterleve bærekraftsrutiner i det praktiske arbeidet. Skiftledere har ansvar for produksjonsmedarbeidere. Lagerleder har ansvar for lagermedarbeidere. Teknisk leder har ansvar for driftsteknikere.

Leder for kvalitet, produktutvikling og bærekraft har hovedansvar for bærekraftig forretningspraksis og den daglige oppfølgingen utøves av kvalitet- og bærekraftkoordinator.

Vi produserer for en rekke dagligvarekjeder og industribedrifter i Norge og eksporterer blant annet til Sverige, England og Danmark.

Omsetning i rapporteringsåret (NOK)

343 000 000

Antall ansatte

61

Vesentlige organisatoriske endringer siden forrige rapportering

Organisasjonen er omorganisert i ny struktur med ny ledergruppe. I den nye organiseringen er det lagt opp til at ledergruppen skal styre all den daglige driften i fabrikk.

Navn, tittel for kontaktperson for rapporten

Ingvild Wraalsen, kvalitet- og bærekraftkoordinator

E-post adresse for kontaktperson for rapporten

ingvild.wraalsen@foodman.no

Informasjon om leverandørkjeden

Generell beskrivelse av bedriftens innkjøpsmodell og leverandørkjede

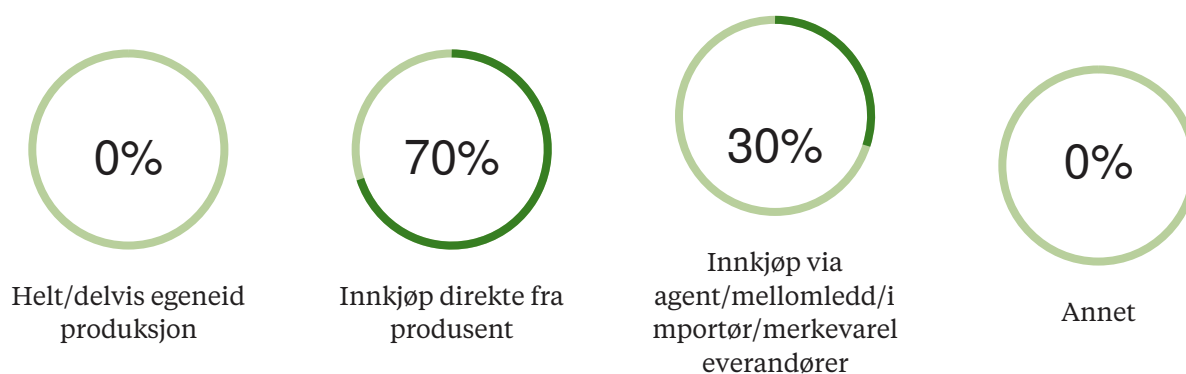
FoodMan AS etterstreber en åpen og transparent leverandørkjede. Det er verdifullt å inngå langvarige avtaler med våre leverandører for å oppnå et godt samarbeid og positiv utvikling i bransjen. Vi gjør vårt ytterste for å planlegge produksjon og innkjøp slik at vi ivaretar og sikrer en trygg og bærekraftig innkjøpspraksis.

Antall leverandører som bedriften har hatt kommersielle relasjoner med i rapporteringsåret

59

Kommentar til antall leverandører

Type innkjøp/ leverandørforhold

Noen av våre agenter kan ha flere underleverandører. Før innkjøp kan gjennomføres skal agentene videreformidle våre krav til underleverandørene. De bes således om å lese igjennom, akseptere og signere disse kravene innen innkjøpet iverksettes.

Liste over førsteleddsprodusenter per land

Sørøst-Asia :	11
Den europeiske union :	32
USA :	14
Sør-Amerika :	5
Sør-Afrika :	3

Vi har god oversikt over hvilke land våre råvarer produseres i og vi fortsetter jobben i år med å gjøre leverandørkjeden enda mer transparent.

Oppgi antall arbeidere hos førsteleddsprodusenter som bedriften har oversikt over, og hvor mange produsenter dette er basert på.

Antall arbeidere

9 524

Antall produsenter dette er basert på

38

Antall arbeidere per produsent (kalkulert snitt)

251

Kommentar til antall arbeidere

Vi har hittil innhentet informasjon om antall arbeidere hos 38 av våre leverandører. Dette er innhentet gjennom vårt medlemskap og knytninger til leverandører i Sedex-plattformen.

Viktigste innsatsfaktorer/råvarer og geografi

Peanøtter	Argentina
Cashewnøtter	Vest-Afrika Sørøst-Asia
Papaya	Thailand
Rosiner	Tyrkia USA
Mandler	USA
Øvrige nøtter (macadamia, pekan, hasselnøtter, paranøtter, valnøtter)	Bolivia USA Vest-Afrika Sørlige Afrika
Sjokolade	Vest-Afrika Den europeiske union

Er virksomheten leverandør til offentlig sektor?

Mål og fremdrift

MÅL OG FREMDRIFT I RAPPORTERINGSÅRET

1

Mål: Aktsomhetsvurdere alle råvareleverandører.

Status: Ferdig

2

Mål: Utarbeide FoodMans hoveddokument som beskriver alle våre prosedyrer som omfatter bærekrafts arbeid og etisk handel med referanser.

Status: Ferdig

3

Mål: Utarbeide liste over grunnforutsetninger for etisk handel og bærekraft som implementeres i eksisterende kvalitetssystem

Status: Ferdig

MÅL FOR KOMMENDE ÅR

1

Redusere risiko for negativ påvirkning for mennesker, miljø og samfunn hos leverandører som er lokalisert i land som scorer høyt på risiko i vår aktsomhetsvurdering.

2

Redusere matsvinn fra produksjon med 50%

3

1

Forankring av bærekraft i virksomheten

Forankring av ansvarlighet knyttet til bærekraftig forretningspraksis i virksomheten handler om å ha strategier, planer, relevante policyer* og retningslinjer for aktsomhetsvurderinger som er vedtatt av ledelsen. Disse bør omfatte hele virksomheten, samt virksomhetens leverandørkjede og forretningsforbindelser. Effektive styringssystemer for implementering er en forutsetning for å lykkes, og arbeidet med aktsomhetsvurderinger bør være en integrert del av virksomhetens forretningsdrift. Tydelige forventninger fra toppledelsen, samt tydelig plassering av ansvar innad i virksomheten for implementering av de ulike delene av aktsomhetsvurderinger er viktig. Alle involverte må vite hva de skal gjøre. Åpenhet om forpliktelser virksomheten har til seg selv, utfordringer de står overfor og hvordan dette håndteres, er vesentlig.

1.A Policy* for egen virksomhet

1.A.1 Lenke til offentlig tilgjengelig policy for egen virksomhet

<https://foodman.no/b%c3%a6rekraft>

1.A.2 Hva sier bedriften offentlig om sine forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn og miljø?

FoodMan AS er en samfunnsansvarlig bedrift og fokuserer på bedring av arbeids- og miljøforhold i sin leverandørkjede. Vi skal levere varer av god kvalitet som er fremskaffet på en måte som ivaretar våre krav til gode arbeids- og miljøforhold. Vi baserer arbeidet vårt på Etisk Handel Norges etiske retningslinjer for innkjøp og vi rapporterer årlig om vårt arbeid, våre utfordringer og vår fremgang.

1.A.3 Hvordan er policy for egen virksomhet blitt utviklet og forankret?

Vi har utarbeidet en egen policy for bærekraftig forretningspraksis, policyen er vedtatt i styret. Dette er et av våre viktigste styringsdokument. Dokumentet er publisert på våre nettsider, www.foodman.no

1.B Organisering og internkommunikasjon

1.B.1 Hvordan er arbeidet med aktsomhetsvurderinger organisert i bedriften, og hvorfor?

Alle avdelingsledere har ansvar for at sin avdeling fører en bærekraftig forretningspraksis. Kvalitet- og bærekraftskoordinator gjennomfører aktsomhetsvurderinger og rapporterer ukentlig til ledelsen via Leder for kvalitet, produktutvikling og bærekraft.

Hver eneste ansatt hos FoodMan er verdifull for bærekraftig utvikling.

Vi samarbeider tverrfaglig innen prosjekter som omhandler bærekraft. Dette bidrar til at vi sammen kan nå målene vi har satt oss årlig og på lengre sikt. Inkludering på tvers av avdelingene gir også de ansatte høyere kompetanse og innsikt i viktigheten av bærekraftig forretningspraksis.

1.B.2 Hvordan blir betydningen av virksomhetens aktsomhetsvurderinger konkretisert og tydeliggjort for de ansatte gjennom stillingsbeskrivelse, arbeidsoppgaver og incentivordninger?

Alle ansatte har tilgang til FoodMans policy for bærekraftig utvikling via vårt interne dokumentsenter. I tilfeller hvor dette har spesiell betydning for ansatt, skal dette spesifiseres i stillingsinstruks. Alle ansatte får informasjon om våre mål og vår utvikling via internt kommunikasjonssystem og på fellesmøter.

1.B.3 Hvordan sikres det at relevante ansatte har tilstrekkelig kompetanse til å gjennomføre arbeidet med aktsomhetsvurderinger?

Kompetansenivået til ansatte som jobber med aktsomhetsvurderinger vurderes årlig i forbindelse med årlig verifisering/mini revisjon. Leder kvalitet, produktutvikling og bærekraft og kvalitet- og bærekraftskoordinator deltar på relevante kurs og konferanser.

1.C. Planer og ressurser

1.C.1 Hvordan er virksomhetens forpliktelser til å respektere mennesker, samfunn og miljø forankret i virksomhetens strategier og handlingsplaner?

FoodMan har satt opp fire hovedmål for å sikre bærekraftig praksis. Vi skal handle etisk, resirkulere og gjenvinne, redusere forbruk og bidra til forbedring av miljø. Under hovedmålene lages det undermål og konkrete oppgaver med frister for å sikre fremdrift. Nytt fremdrifts-/prosjektverktøy blir tatt i bruk Q1 2022.

1.C.2 Hvordan følges virksomhetens strategier og planer for å være ansvarlig og bærekraftig opp av ledelse og styre?

Bærekraft er fast punkt på agendaen på ledermøte som holdes en gang i uken. Det er viktig at ledelsen holdes oppdatert i forhold til fremdrift og eventuelle utfordringer som avdekkes. Ledergruppen er forpliktet til å holde fokus på bærekraft og ansvarlig praksis. Det er ledelsen som holder i våre hovedmål. Bærekraftarbeid, målsetninger og status skal presenteres på hvert styremøte.

1.D Partnerskap og samarbeid med forretningsforbindelser, spesielt leverandører

1.D.1 Hvordan tydeliggjør virksomheten viktigheten av ansvarlighet og bærekraft i møte med forretningspartnere, spesielt i leverandørkjeden?

Ved avtaleinngåelse eller innkjøpsforespørsel kommuniseres våre krav til leverandør. FoodMans policy for bærekraftig forretningspraksis formidles og Code of Conduct signeres.

1.E Erfaringer og endringer

1.E.1 Hvilke erfaringer har virksomheten gjort seg om arbeidet med bærekraftig forretningspraksis i rapporteringsåret, og hva har endret seg som et resultat av dette?

Planlegging, innkjøpspraksis, leverandøroppfølging og ansvarlig forbruk er analysert og var et av våre fokusområder i 2021. Vi stiller tydelige krav til leverandører. Vi opplever økende forståelse og vilje i leverandørkjeden til å innfri og etterleve kravene vi har formidlet. Flere av våre leverandører viser stor interesse for å sammen bli bedre og utvikle bransjen vi opererer i.

Lokalt har vi redusert matsvinn i vår produksjon med 40% og oppnådd et mer ansvarlig forbruk. Fokus på svinn har vært høyt løftet blant alle ansatte.

Godt og tett samarbeid med leverandører gjør det også mulig å redusere matsvinnet hos leverandøren. For eksempel har vi funnet bedre metoder for å bruke løk som vanligvis ville blitt vraket grunnet avvik ved utseende eller størrelse.

2

Fastsette fokus for rapporten

Kartlegging av virksomhetens påvirkning på mennesker, samfunn og miljø

Kartlegging handler om å identifisere virksomhetens risiko for, og faktiske negative påvirkning eller skade på mennesker, samfunn og miljø, inkludert i leverandørkjeden og gjennom forretningsforbindelser. Det handler om å først danne seg et overordnet risikobilde, for så å prioritere mest vesentlige risikoområder for grundigere kartlegging og håndtering av funn. Hvordan virksomheten er involvert i eventuell negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, er sentralt for å avgjøre riktig respons og tiltak. Involvering av interessenter, spesielt påvirkede parter, er sentralt i kartleggingsarbeidet, så vel som i tiltak for å håndtere utfordringene på en god måte.

2.A Kartlegging og prioritering

PRIORITERT NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

Å prioritere en eller flere risikoområder på bakgrunn av alvorlighetsgrad, betyr ikke at noen risiko er viktigere enn andre, eller at virksomheter ikke gjør noen med annen risiko, men at det som har størst negativ påvirkning prioriteres først. Kartlegging og prioritering er en kontinuerlig prosess.

2.A.1 List opp virksomhetens prioriterte risiko for negativ påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø.

Prioritert negativ påvirkning / skade	Relatert tema	Geografi
Det er høy risiko knyttet til arbeidsforhold i Cashewnøtt-industrien i Vietnam	Fagorganisering og kollektive forhandlinger Barnearbeid Diskriminering Helse, miljø og sikkerhet Lønn Arbeidstid	Vietnam
Det er høy risiko for at arbeidere ikke kan fagorganisere seg, har lite rettigheter og dårlige arbeidsforhold i Argentina	Fagorganisering og kollektive forhandlinger Barnearbeid Diskriminering Helse, miljø og sikkerhet Lønn Arbeidstid	Argentina
Det er høy risiko for barnearbeid, dårlig arbeidsforhold og diskriminering av arbeidere i Thailand	Tvangsarbeid Fagorganisering og kollektive forhandlinger Barnearbeid Diskriminering Helse, miljø og sikkerhet Lønn Arbeidstid	Thailand

Vi har jobbet tett med våre leverandører i Vietnam, Argentina og Thailand. Leverandørene har gjennomført etisk revisjon og delt sine rapporter med oss. Vi har begynt å følge opp de avvikene hvor leverandør har definert sine korrigerende tiltak.

BEGRUNNELSE FOR HVORFOR DISSE UTFORDRINGENE ER PRIORITERT SOM MEST VESENTLIGE FOR MENNESKER, SAMFUNN OG MILJØ

2.A.2 Beskriv kort virksomhetens rutiner for kartlegging og identifisering av risiko og vis til hvordan den negative påvirkningen/skaden ble identifisert og prioritert i denne perioden. Beskriv hvordan informasjon ble hentet inn, hvilke kilder som er benyttet og hvilke interessenter som er involvert/dere har snakket med. Beskriv videre også om det er identifisert områder eller tema hvor det er manglende informasjon for å danne seg et helhetlig bilde, og hvordan dere planlegger å gå frem for å få mer informasjon/håndtere dette.

Vår prosess for aktsomhetsvurdering er evaluert og redigert i 2021. Vi har gjort oss nye erfaringer og funnet flere kilder og metoder, samt tatt i bruk nytt risikoverktøy som hjelper oss å sette informasjonen vi finner i system. Vi bruker blant annet SMETA rapporter, SEDEX, Etisk Handel Norge, Risk Checker og leverandørdialog for å avdekke risiko og eventuelle brudd hos leverandørene.

Vi vil basert på landrisiko prioritere de leverandører og varegrupper som scorer høyest. Vi følger opp prioriterte leverandører via SEDEX, Smeta rapporter, dokumentasjon og dialog for å kunne sikre at risiko blir håndtert og redusert.

ANNEN NEGATIV PÅVIRKNING/SKADE

2.A.3 Beskriv annen negativ påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø som ble identifisert i kartleggingen i egen virksomhet, leverandørkjeden eller hos forretningsforbindelser i rapporteringsåret og hvordan disse er håndtert.

Gjennom etiske revisjonsrapporter (SMETA) har vi avdekket noen mindre alvorlige HMS avvik hvor korrigerende tiltak er gjennomført og verifisert av revisor.

Vi har også identifisert noen utfordringer ved leverandørenes rekrutteringsprosesser og bruk av sesongarbeidere i forbindelse med covid-19.

Vi følger opp leverandør via dialog og korrigerende tiltak. Vi har startet å jobbe med oppfølging av at korrigerende tiltak gjennomføres og verifiseres av revisor.

Vi ser at SEDEX plattformen gjør det enklere for oss å undersøke leverandørenes evne til å håndtere sin egen risiko, samt følge dem opp i sitt forbedringsarbeid.

A woman in a blue lab coat and cap is working in a laboratory setting. She is looking down at a piece of equipment on a table. In the background, other people in similar attire are visible, and the environment is brightly lit with overhead fluorescent lights.

3

Håndtering av prioritert påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning

Stanse, forebygge eller redusere handler om å håndtere funn fra kartleggingen på en god måte. Virksomhetens mest vesentlige negative påvirkning på mennesker, samfunn og miljø prioriteres først. Dette betyr ikke at annen risiko er uvesentlig eller at det ikke håndteres. Hvordan virksomheten er involvert, er sentralt for å treffe riktige tiltak. Faktisk negativ påvirkning/skade som virksomheten forårsaker eller bidrar til må stanses, forebygges og reduseres. Virksomheter som er direkte forbundet med negativ påvirkning må bruke sin innflytelse til å få forretningsforbindelser (f.eks. leverandører) til å stanse, forebygge og redusere dette. Dette innebærer å utvikle og iverksettes planer og rutiner for å håndtere risiko, og kan kreve endringer i egne policyer og styringssystemer. Virksomheters vellykkede håndtering av negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø er et avgjørende bidrag til FNs bærekraftsmål.

3.A Stanse, forebygge eller redusere

3.A.1 Legg til mål, status på fremdrift, og beskriv tiltak dere har iverksatt for å håndtere virksomhetens prioriterte negative påvirkning/skade på mennesker, samfunn og miljø

Prioritert negativ påvirkning/skade	Det er høy risiko knyttet til arbeidsforhold i Cashewnøtt-industrien i Vietnam
Overordnet mål :	Avdekke hvorvidt det finnes utfordringer knyttet til arbeidsforhold og arbeidernes rettigheter hos våre cashewnøttleverandører i Vietnam. Hvis vi finner slike utfordringer, vil vi bidra til å bedre arbeidsforhold hos disse leverandørene.
Status :	Igangsatt, fortsetter
Mål i rapporteringsåret :	Alle våre leverandører i Vietnam har gjennomgått eller skal gjennomgå en SMETA revisjon. Vi arbeider med å kartlegge risiko på leverandørnivå.

Utforte tiltak og begrunnelse :

Vi deltar i Etisk Handel Norges cashewprosjekt i Vietnam. Alle våre leverandører oppfordres til å delta i prosjektets opplæringsprogram. Vi ser at det er fordelaktig å bidra til at flere produsenter i Vietnam blir medlem av Sedex og gjennomfører etisk revisjon (SMETA). Alle våre leverandører i Vietnam er etisk revidert og vi har knyttet oss til dem i Sedex. Vi har innhentet SMETA rapporter og startet gjennomgangen.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Det er høy risiko for at arbeidere ikke kan fagorganisere seg, har lite rettigheter og dårlige arbeidsforhold i Argentina
Overordnet mål :	Avdekke hvorvidt det finnes utfordringer knyttet til fagforeningsfrihet, arbeidernes rettigheter og arbeidsforhold hos våre leverandører i Argentina. Hvis vi finner slike utfordringer, vil vi bidra til tilfredsstillende arbeidsforhold hos disse leverandørene.
Status :	Igangsatt, fortsetter
Mål i rapporteringsåret :	Alle våre leverandører i Argentina har gjennomgått eller skal gjennomgå en SMETA revisjon. Vi arbeider med å kartlegge risiko på leverandørnivå.

Utførte tiltak og begrunnelse :

Vi har gjennomført aktsomhetsvurdering som avdekker at risiko knyttet til fagforeningsfrihet, arbeidernes rettigheter og arbeidsforhold er høy i Argentina. Code of Conduct er signert av leverandørene, men det er nødvendig å innhente mer informasjon basert på risiko funnet i aktsomhetsvurderingen. Vi har knyttet oss til leverandørene i Sedex, gjennomgått SMETA rapporter og korrigerende tiltak, samt startet dialog.

Prioritert negativ påvirkning/skade	Det er høy risiko for barnearbeid, dårlig arbeidsforhold og diskriminering av arbeidere i Thailand
Overordnet mål :	Avdekke hvorvidt det finnes utfordringer knyttet til barnearbeid, arbeidernes rettigheter og arbeidsforhold hos våre leverandører i Thailand. Hvis vi finner slike utfordringer, vil vi bidra til tilfredsstillende arbeidsforhold hos disse leverandørene.
Status :	Igangsatt, fortsetter
Mål i rapporteringsåret :	Alle våre leverandører i Thailand har gjennomgått eller skal gjennomgå en SMETA revisjon. Vi arbeider med å kartlegge risiko på leverandørnivå.

Utforte tiltak og begrunnelse :

Vi har innhentet informasjon om hvilke av våre thailandske leverandører som har gjennomført en etisk revisjon. Vi har knyttet oss til leverandørene i Sedex og har startet arbeidet med å gjennomgå rapporter og korrigerende tiltak.

Tverrgående tiltak for å håndtere negativ påvirkning/skade:

Beskriv virksomhetens tverrgående tiltak for å stanse, forebygge eller redusere negativ påvirkning/ skade på mennesker, samfunn og miljø i leverandørkjeden

3.B.1 Reduksjon av miljø- og klimafotavtrykk

Aktsomhetsvurdering og tett oppfølging av leverandører er noe av det viktigste vi gjør for å identifisere og redusere vår negative påvirkning på menneske, miljø og samfunn i leverandørkjeden.

Matsvinn fra produksjon og lager blir nøye registrert og vi reduserte dette med 40% fra 2020 til 2021. Vi vet at et ansvarlig forbruk vil minske vår belastning i leverandørkjeden. Vi fortsetter med høyt fokus på svinnsreduksjon og effektivisering av produksjonslinjer ved prosjektbasert, tverrfaglig arbeid. Vi har mål om å halvere matsvinnet år for år og jobber alltid mot vår nullvisjon for matsvinn.

En optimal produksjonsplanlegging vil gi oss bedre grunnlag for å gjennomføre en god ansvarlig innkjøpspraksis. Vi vet at god planlegging og dialog med kjente leverandører gjør det lettere å unngå unødvendig press på leverandørkjeden.

Sortering av produksjonsavfall som papp, plastfolie og annet vil bidra til at vårt avfall blir brukt til noe nyttig. Vi jobber mot sirkulær forbruks- og avfallhåndtering.

3.B.2 Tilpasning av egen innkjøpspraksis (sourcing)

FoodMan ønsker tett samarbeid med faste leverandører som viser vilje til å møte våre krav til råvarekvalitet, sporing og etiske retningslinjer (Code of Conduct). Vi forventer at leverandørene er åpne om sine utfordringer. Vi har sterke relasjoner til våre leverandører som bidrar til en åpen og ærlig dialog. Vi vet at forutsigbarhet bidrar til godt samarbeid mellom oss og leverandørene.

I tilfeller hvor leverandører ikke viser vilje eller ønske om samarbeid i dette arbeidet vurderer vi å avslutte leverandørforholdet.

3.B.3 Valg av produkter og sertifiseringer

Vi pre-kvalifiserer alle råvarer underveis i produktutviklingsprosessen og i tilfeller hvor det vurderes å inngå samarbeid med nye leverandører. Alle våre leverandører er sertifisert i henhold til en av følgende mattrygghetsstandards IFS, BRC, FSSC, SQF. Dette sikrer trygg mat og sporbarhet.

Alle leverandører fra identifiserte risikoland skal være etisk revidert (SMETA/BSCI). Leverandørene skal vise vilje til å snakke åpent om egne utfordringer og på forespørsel dokumentere forbedringer.

3.B.4 Støtte aktivt opp om fri fagorganisering og kollektive forhandlinger, eller der lovverket ikke tillater dette, støtte aktivt opp om andre former for demokratisk valgt arbeiderrepresentasjon

FoodMan anerkjenner at fri fagorganisering, kollektive forhandlinger og arbeiderrepresentasjon er viktig for å ivareta arbeidernes rettigheter og for å heve arbeidsstandard hos enhver bedrift. Alle leverandører får tilsendt vår Policy for bærekraftig forretningspraksis og skal signere FoodMans Code of Conduct.

3.B.5 Bidrag til utvikling, kompetanseheving og opplæring internt og av leverandører og arbeidere i leverandørkjeden

Vi bidrar til utvikling og kompetanseheving av leverandører og arbeidere gjennom vår deltagelse i Etisk Handel Norges cashewprosjekt i Vietnam. Vi oppfordrer også våre kontakter og leverandører til å delta i prosjektets aktiviteter i Vietnam.

For leverandører i risikoland kreves det at etisk revisjon er gjennomført. Vi oppfordrer alle øvrige leverandører til å gjennomføre etisk revisjon.

3.B.6 Annen relevant informasjon for hvordan dere arbeider med å redusere, forhindre og håndtere negativ innvirkning på mennesker, samfunn og miljø.

For å sikre forbedring er det viktig å følge opp forventninger og krav til leverandørene gjennom dialog og samarbeid. Vi har hatt samtaler og oppfølgingsmøter for å støtte leverandørene i forbedringsarbeidet.

Vi stiller tydelige krav, men er også klar over vårt ansvar til å bistå med informasjon, kunnskap og støtte slik at vi sammen kan forbedre bransjen.

4

Overvåking av gjennomføring og resultater

Overvåkning av gjennomføring og resultater handler om å måle effekten av systematikken og eget arbeid i hvert trinn i aktsomhetsvurderingene, og viser hvorvidt virksomheten gjør gode aktsomhetsvurderinger. Virksomheten må ha systematikk og rutiner på plass for å kunne fange opp og kritisk vurdere egne konklusjoner, prioriteringer og tiltak som er gjort som en del av aktsomhetsvurderinger. Eksempelvis: Er kartlegging og prioritering av mest negativ påvirkning gjort på en faglig god og troverdig måte, og som reflekterer de faktiske forholdene? Virker tiltakene for å stanse, forebygge og/eller redusere virksomhetens negative påvirkning/skade etter hensikten? Er skade gjenopprettet der det er relevant? Dette kan gjelde tiltak virksomheten gjør selv og som utføres av eller i samarbeid med andre. Erfaringene virksomheten gjør seg med arbeidet med aktsomhetsvurderinger brukes for å forbedre prosesser og resultater i fremtiden.

4.A Overvåkning og evaluering

4.A.1 Beskriv hvem som har ansvar for å overvåke effekten av tiltak iverksatt for å håndtere virksomhetens vesentlige risiko for skade/negativ påvirkning på mennesker, samfunn og miljø, og hvordan overvåkingen gjennomføres i praksis

Kvalitet- og bærekraftkoordinator har ansvar for å følge opp at leverandører tilfredsstiller våre krav, følge opp revisjonsrapporter og korrigerende tiltak.

4.A.2 Beskriv hvordan dere sannsynliggjør at virksomhetens tiltak for å identifisere, forebygge og redusere negativ påvirkning faktisk fungerer

Etiske revisjonsrapporter avdekker eventuelle avvik med revisor-verifiserte korrigerende tiltak. Vår erfaring fra disse rapportene brukes til å videreutvikle vår overordnede aktsomhetsvurdering og vil være fokusområder i våre krav og forventninger til den enkelte leverandør.

Vi ser at medlemskap i Etisk Handel Norge, Grønt Punkt, Rainforest Alliance og SEDEX gir oss støtte og kompetanse til å gjennomføre gode aktsomhetsvurderinger som igjen hjelper oss å prioritere de områdene hvor risikoen er høyest.

Vårt fokus og vår utvikling av bærekrafts arbeidet påvirker alle våre samarbeidspartnere på en positiv måte. Vi erfarer at samarbeid er den beste måten å redusere negativ påvirkning på for å forbedre forhold i leverandørkjeden.

A woman with dark hair tied back, wearing a light blue button-down shirt and a brown leather apron, is looking down at something out of frame. She is in a kitchen setting, with a gas stove visible in the foreground. The background is blurred, showing kitchen shelves and equipment.

5

Kommunikasjon av hvordan negativ påvirkning/skade er håndtert

Forutsetningen for god ekstern kommunikasjon om arbeidet knyttet til virksomheters aktsomhetsvurderinger for bærekraftig forretningspraksis er at den bygger på konkrete aktiviteter og resultater. Virksomheter skal kommunisere offentlig om relevante styringsdokumentet knyttet til aktsomhetsvurderinger, eksempelvis policyer, retningslinjer, prosesser og aktiviteter knyttet til å identifisere og håndtere bedriftens faktiske og potensielle negative påvirkning på mennesker, samfunn og miljø. Kommunikasjonen bør inkludere hvordan risikoen er avdekket og håndtert, samt hvilke effekter man oppnådde av tiltakene/aktivitetene. Etter åpenhetslovens §4 skal virksomheter som er omfattet årlig offentliggjøre en redegjørelse for aktsomhetsvurderinger.

5.A. Kommunisere eksternt

5.A.1 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer med berørte interessenter om håndteringen av negativ påvirkning/skade

Vi rapporterer til Etisk Handel Norge og vil informere berørte interessenter i de tilfeller vi avdekker alvorlig negativ påvirkning eller skade på mennesker, miljø og samfunn.

Vi gjennomfører også status- og oppfølgingsmøter med kunder om aktsomhetvurderinger og vårt leverandørarbeid.

5.A.2 Beskriv hvordan virksomheten kommuniserer offentlig rundt eget arbeid med kartlegging og håndtering av negativ påvirkning/skade

I forbindelse med vårt medlemskap i Etisk Handel Norge har vi forpliktet oss til å rapportere årlig om vår kartlegging og håndtering av negativ påvirkning eller skade på mennesker, miljø og samfunn. I 2022 vil vi også utvikle vår egen bærekraftsrapport.

6

Gjenoppretting der dette er påkrevd

Når en virksomhet har identifisert at den har forårsaket eller bidratt til skade på mennesker eller samfunn, håndteres skaden gjennom å sørge for gjenoppretting, eller samarbeide om gjenoppretting. Gjenoppretting kan innebære økonomisk erstatning eller kompensasjon, en offentlig beklagelse, eller at skaden på annet vis rettes opp. Det handler også om å sørge for tilgang til klageordninger for arbeidere og/eller lokalsamfunn slik at de kan få sin sak hørt og håndtert.

6.A Gjenoppretting

6.A.1 Beskriv virksomhetens policy for gjenoppretting ved negative konsekvenser for mennesker, samfunn og miljø

Vårt og leverandørenes ansvar for gjenoppretting ved negativ konsekvens for mennesker, samfunn og miljø står i vår Policy for bærekraftig forretningspraksis.

Beskriv eventuelle tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden

Det har ikke vært tilfeller av gjenoppretting i rapporteringsperioden.

6.B Tilgang til mekanismer for gjenoppretting

6.B.1 Beskriv hva selskapet gjør for å sikre at påvirkede arbeidere og lokalsamfunn har tilgang til effektive mekanismer for gjenoppretting, når det er aktuelt

Vi jobber med tett dialog, åpenhet i leverandørkjeden og tydeliggjør våre forventninger gjennom policy for bærekraftig forretningspraksis og Code of Conduct. Vi har utarbeidet en sjekkliste som iverksettes ved alvorlig negativ påvirkning, her er mekanismer listet opp. Sjekklisten er ment som et støtteverktøy hvis alvorlige hendelser avdekkes.

Vi vil kontakte Etisk Handel Norge om vi trenger hjelp med å håndtere denne typen hendelser.

Kontaktinformasjon:

FoodMan AS

Ingvild Wraalsen, kvalitet- og bærekraftkoordinator

ingvild.wraalsen@foodman.no